

Please check whether you have got the right question paper.

N.B : For the students who have taken admission in college during the academic year 201-11 and for students who have registered through the Institute of Distance and open learning (IDOL) up to the academic year 2014-15) (Old course) **Last chance**

1. Question **No.1** and **2** are compulsory.
2. Attempt any four questions from question no. **3** to **No. 9**
3. Question **no. 1** carry **20** marks and other questions carries **16** marks each.
4. All working notes should be form part of your answer.
5. Balance Sheet of a company in question other than Final Accounts may be prepared as per horizontal or vertical form.

1. Virat Ltd. Issued 20,000 equity shares of < 100 each to public. applicable as follows per shares: **20**

On application < 20/-

On allotment < 45/- (including premium of < 20/-)

On first call < 25/- On second and final call < 30/-

Application were received for 26.000 shares. Applicants for 2000 shares were rejected outright and the amount was immediately refunded. The remaining shares were allotted on prorata basis.

Mr. Samay, holding 600 shares, failed to pay first and second call money.

Mr. Ray, who had applied for 480 shares did not pay the amount due on second and final call.

All the shares of Mr. Samay and Mr. Ray were forfeited after making the second and final call.

Out of the forfeited shares, Shares of Mr. Ray were reissued @ < 90 per shares fully paid.

Pass necessary Journal entries in the books of company to record the above transaction.

2. A) State whether the following statements are 'True' or 'False' (Reasons not required.) **08**

- 1) A bonus issue can be made out of Investment allowance reserve.
- 2) Forfeited shares cannot be issued at a premium.
- 3) Debentures can be issued for consideration other than cash.
- 4) Debenture form part of own funds.
- 5) Partly paid preference shares, cannot be redeemed.
- 6) Live stock is shown under Tangible fixed Assets in the Balance Sheet of company.
- 7) Balance in capital reduction account is transferred to capital reserve account.
- 8) 8) Personal investment includes both shares and debenture.

2. B) Rewrite the statements given in "Group A" with the corresponding most appropriate statement from "Group B" **08**

Sr. No.	Group A	Group B
1	CRR	a) SEBI guidelines
2	Sinking Fund	b) Capital Reduction A/C is credited
3	ICAI	c) Average Rate
4	Mean of Exchange Rates	d) Government Organisation
5	Premium on redemption	e) Non-payments of calls
6	Forfeiture of shares	f) Accounting standard
7	Buy back of shares	g) Security premium
8	Reduction in creditors	h) Capital Redemption Reserve
		i) Debenture Redemption Method.

3. Datta Ltd. Gave notice of its intention to redeem its outstanding ₹ 6,00,000/- 8% debentures at ₹ 103/- and offered the holders the following three options. **16**
- 11% Preferences shares of ₹ 20/- each at ₹ 25 per share.
 - 10% debentures at ₹ 100/- (at par)
 - To have their holdings redeemed for each. (Assume redemption is made out of profits)
- The holders of ₹ 1,80,000 debentures accepted option (a)
The holders of ₹ 2,40,000 debentures accepted option (b)
The remaining debentures holders accepted option (c)
- Pass Journal Entries in the books of company.

4. Shashi Limited furnishes you with the following Trial Balance as on 31st March, 2016.

16

Particulars	Debit (₹)	Credit (₹)
Equity Share Capital – (shares of ₹10/- each fully paid)		50,000
Capital Redemption Reserve		20,000
Interim Dividend paid	1,800	
General Reserve – as per last Balance Sheet		26,700
Cash Balance	200	
ICICI Bank – Current Account	1,000	
Debtors	42,000	
Provision for Bad debts		2,000
Advance against salary	1,500	
Prepaid Expenses	500	
Income Received in advance		600
Sundry Creditors		10,000
Fixed Assets:		
- Cost	78,000	
- Provision for Depreciation		15,400
Inventory at cost	20,000	
Advance Tax Payments	6,000	
Income Tax provision		5,500
VAT Liability payable		800
Profit and Loss Account		
Total	1,51,000	1,51,000

Additional Information -

- Entire Authorised share capital has been issued and subscribed.
- Profit and loss account figure in the Trial Balance is arrived at as under :-

Previous year's balance b/d	₹ 1,000
Net Profit for year	₹ 19,000
	<u>Total 20,000</u>
- The directors have proposed Equity dividend @20% (including interim dividend)
- Transfer ₹ 7,000 to General Reserve.
- Out of Debtors, ₹ 2,000/- are outstanding for a period exceeding Six months.
You are required to prepare Balance Sheet of Shashi Ltd. As on 31st March, 2016 as per Revised schedule VI requirements.

5. Journalise the following transaction in the books of Vijay Ltd.

16

- Issued 20,000, 10% debentures of ₹ 100 each at par and redeemable at a premium of 10%.
- Issued 16,000, 11 % debentures of ₹ 100 each at a premium of 5% to purchase furniture costing ₹ 16,80,000.

- 3) Issued 12,000, 12% Debentures of ₹ 100 each at a discount of 10% and redeemable at a premium of 5%.
- 4) Issued 24,000, 11 % debentures of ₹ 100 each at a premium of 10% and redeemable at a premium of 5%.

6. Following is the summarised balance sheet of Uttam Ltd. As on 31/03/2016.

16

Liabilities	Amount (₹)	Assets	Amount (₹)
Share Capital Issued Subscribed paid up 13,000, 7% Redeemable Preference shares of ₹ 10 each fully paid	1,30,000	Fixed Assets	6,92,000
4,500 Equity shares of ₹ 100 each fully paid	4,50,000	Bank Balance	95,000
Securities Premium	20,000		
Profit and Loss A/C	92,000		
Sundry Creditors	95,000		
Total	7,87,000	Total	7,87,000

The company decided to redeem its Preference shares at a premium of 7½ % on 1st April, 2016. In order to facilitate redemption of preference shares it was decided

- a) To order finance part of the redemption from companies fund subject to leaving a balance in profit and loss A/C of ₹ 20,000.
- b) To issue sufficient number of equity shares at par in order to raise the balance funds required for the purpose of redemption. The issue of equity shares was fully subscribed. You are required to pass journal entries in the books of company.

7. Following is the summarised Balance Sheet of M/S. Devrukhkar Ltd. As on 31st March, 2015.

16

Liabilities	Amount (₹)	Assets	Amount (₹)
800 equity shares of ₹ 100 each fully paid	80,000	Fixed Assets	2,40,000
400, 9% Redeemable preference shares of ₹ 100 each fully paid	40,000	Investments	17,600
C.R.R. Balance	8,000	Stock	28,000
Security Premium	6,400	Debtors	28,000
General Reserve	16,000	Bank balance	8,000
Profit and Loss A/C	8,000		
11% Debentures	80,000		
Sundry Creditors	83,000		
Total	3,21,600		3,21,600

On the same date it was decided to buyback the maximum number of equity shares at the maximum price possible under the law. In case of shortage of funds, bank overdraft was to be arranged. The company decided to utilize Profit and Loss A/C to minimum extent.

Pass Journal entries for above transactions.

8. Anand Ltd. Imported goods from Flemgo Ltd. USA on 1st July, 2014 for U.S.\$ 2,40,000 when Exchange Rate was Rs. 60 per US\$ amount to paid in instalments as follows. 16

Date	Amount of Instalment US \$	Exchange Rate per US \$ (₹)
11.07.2014	60,000	60
31.10.2014	80,000	62
01.01.2015	70,000	59
31.05.2015	30,000	62

The books are closed on 31st March every year. On 31st March 2015 the Exchange Rate was 64 per US \$

You are required to give Journal entries for the year ended 31st March 2015 and also prepare foreign exchange fluctuation A/C in the books of company i.e. Anand Ltd. For the year ended 30.03.2015.

9. Amar Ltd. Took over the business of Karan Bros. ; a firm w.e.f. 1st January, 2014. The company was registered on 1st August 2014. Details of Income and Expenses for the year ended 31st December, 2014 as under.

Particulars		
Gross profit		75,60,000
Less Expenses		
Salaries	14,40,000	
Rent and Insurance	10,80,000	
Printings	5,76,000	
Audit fees	1,80,000	
Directors fees	1,44,000	
Carriage outward	5,40,000	
Advertising	3,78,000	
Lighting	4,32,000	
Commission on sales	6,48,000	
Debenture Interest	1,68,000	
Interest on purchases consideration	1,62,000	60,00,000
Net Profit		15,60,000

Addition Information

1. Sales for each of the months April, May, June, October, November and December 2014 were twice the sales of months January, February, March, July, August and September 2014.
 2. Amar Ltd. Settled the purchase consideration on 151 October 2014.
 3. Audit fees are payable for the entire year.
 4. Prepare a statement for the year ended 31st December 2014. Showing profit for Pre incorporation and post incorporation period separately.
-

७

(मराठी रुपांतर)
(वेळ - ३ तास)

गुण : १००

सुचना: (ज्या विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१०-११ किंवा त्यापूर्वी महाविद्यायात प्रवेश घेतला होता आणि दुर आणि मुक्त अध्ययन संस्थेमध्ये (IDOL) शैक्षणिक वर्ष २०१४-२०१५ पर्यंत प्रवेश घेऊन नोदणी केली होती त्यांच्याकरीता)

१. प्रश्न क्र १ आणि प्रश्न क्र. २ अनिवार्य आहेत.
२. प्रश्न क्र. ३ ते प्रश्न क्र ९ मधील कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
३. प्रश्न क्र. १ करिता २० गुण आहेत आणि उरलेल्या प्रश्नांना प्रत्येकी १६ गुण आहेत.
४. तुम्ही केलेली टाचणे उत्तराचा भाग असेल.
५. कंपनी फायनल अकाऊंट प्रश्नासाठी ताळेबंदा व्यतिरिक्त इतर प्रश्नातील कंपनी ताळेबंद तयार करताना उभ्या किंवा आडव्या रकान्यात तयार करावा.
६. इंग्रजी भाषेतील मुळ प्रश्न प्रमाण मानावेत.

१. विराट लि. ने २०,००० समभाग (प्रति ₹ १००) ने विक्रीस काढले. त्यावरील देय रकमा खालीलप्रमाणे ओहत 20
अर्जासोबत प्रतिभाग ₹२०/-

वाटप वेळेस ₹४५/- (₹ २०/- अधिमाग सामविष्ट)

द्वितीय व अंतिम हफ्तासोबत ₹ ३०/- प्रतिभाग

एकूण ₹१२०/-

कंपनीकडे २६,००० भागासाठी मागणी अर्ज आले कंपनीने २००० भाग मागणी अर्ज नाकारले आणि त्याची रक्कम परत केली. उरलेल्या अर्ज धारकाना प्रमाणावर आधारीत भाग वाटप केले.

श्री. समय याने ६०० भाग घेतले होते परंतु त्याने प्रथम आणि द्वितीय हफ्ताची रक्कम भरली नाही. श्री राय याने ४८० भागाकरीता मागणी अर्ज केला होता त्याला प्रमाणावर आधारीत भाग वाटप केले होते मात्र त्याने ही द्वितीय व अंतिम हफ्ता रक्कम भरली नाही.

अंतिम हफ्ता मागणीनंतर या दोघांचे भाग जप्त करण्यात आले. जप्त केलेल्या भागापैकी श्री राय यांचे जप्तभाग पुनर्विक्रीस ₹ ९० प्रतिभाग या प्रमाणे विक्रीस काढले आणि त्याची पुर्ण रक्कम प्रप्त झाली (दर्शनी मुल्य ₹ १०० प्रमाणे)

वरील व्यवहारांच्या नोंदी विराट ली कंपनीच्या रोज किर्दीमध्ये करा.

३. खालील विधाने सत्य की असत्य ते लिहा (कारणे लिहु नका) 08

- १) गुंतवणूक निधीतून अधिलांभांश भाग दिले जातात.
- २) जप्त केलेले भाग अधिभारातून निर्गमीत केले जात नाहीत.
- ३) कर्जरोख्यावरील रक्कम न घेता वस्तूच्या स्वरूपात निर्गमीत करता येतात.
- ४) अपूर्णदत्त अग्रहक भागांचे विमोचन करता येत नाही.
- ५) पशुधन संपत्ती, कंपनीच्या ताळेबंदतील दृश्य स्थिर मालमतेच्या मथळ्याखाली दाखविले जाते.
- ६) भांडवल कपात खात्यावरील शिलक भांडवल निधी खात्याकडे वर्ग केली जाते.

८

७) व्यक्तीगत गुंतवणुकी खात्यामध्ये भाग आणि कर्जरोखे यादोहोंचा समावेश होतो.

ब) 'अ' रकान्यात दिलेल्या वाक्यांचा 'ब' रकान्यातील वाक्याशी सुयोग्य संबंध जुळवून वाक्ये पुन्हा लिहा.

'अ' गट

- १) भा.वि.गं. (सी.आर.आर.)
- २) निक्षेप (संचित) निधी
- ३) आय.सी.ए.आय.
- ४) विनिमय दर बदलाचा खर्च
- ५) विमोचन अधिकार
- ६) भाग जप्ती
- ७) भाग पुर्नखरेदी
- ८) धनको कपात

'ब' गट

- अ) से. बीची मार्गदर्शक तत्वे
- ब) भांडवल कपात खालाच्या जमा बाजुस
- क) सरासरी दर
- ड) सरकारी संघटना
- इ) भागावरील हफत्याची थकबाकी
- छु) लेखाशास्त्रीय प्रमाणके
- ग) भांडवाल अधिभार
- ह) भांडवल विमोचन गंगाबळी
- य) कर्जरोखे विमोचन पध्दती

३. दत्ता लि आपल्या कर्जरोखे धारकाना सुचित केले आहे की ₹ ६,००,०००, चे ८% कर्जरोखे ₹१०३ ने घेण्याचे घोषित केले व खालील तीन पर्याय सुचविले आहेत.

अ) ११% प्रत्येकी ₹२० चे पूर्णदत्त अग्रहक्क भाग दर ₹ २५ प्रतिभाग याप्रमाणे देणारे.

ब) १०% कर्जरोखे ₹१०० सममुल्य प्रमाणे.

क) उरलेल्या कर्जरोखे धारकाना रोखीने परत करणार.

(नफ्यातून कर्जरोखे परत करण्याचे असे गृहीत धरा)

₹ १,८०,००० कर्जरोखे धारकाना प्रस्ताव (अ) स्विकारला

₹ २,४०,००० कर्जरोखे धारकानी प्रस्ताव (ब) स्विकारला

राहिलेल्या कर्जरोखे धारकानी प्रस्ताव (क) स्विकारला.

दत्ता लि. कंपनीच्या पुस्तकात रोजकीर्दीमध्ये नोंदी करा.

४. साक्षी लि. चे ३१ मार्च २०१६ रोजीचे तेरीज पत्रक खालीलप्रमाणे आहे.

तपशील	नावे (₹)	जमा (₹)
समभाग भांडवल (प्रत्येकी ₹१० प्रमो पुर्णदत्त)		५०,०००
भांडवल परतावा निधि		२०,०००
अतिरिम लाभांश अदा	१८००	
सामान्य गंगानळी मागील ताळेबंदानुसार		२६,७००
रोख शिल्लक	२००	
आय सी आय सी बँक चालू खाते	१,०००	
ऋणको	४२,०००	
बुडीत कर्जासाठी तरतूद		२,०००
अग्रिम वेतन	१,५००	
पूर्वदत्त खर्च	५००	
अग्रिम आयकर		६००
धनको		१०,०००
स्थीर संपत्ती		
- मुळ किंमत	७८,०००	
- घसान्याची तरतूद		१५,४००
मालसाठा (मुल्य)	२०,०००	
अग्रिम आयकर अदा	६,०००	
आयकर तरतूद		५,५००
मुल्यवर्धित कराची देयता		८००
नफा तोटा खाते		२०,०००
	१,५१,०००	१,५१,०००

अतिरिक्त माहिती -

- १) पूर्ण अधिकृत भाग भांडवल विक्रीला काढले, वसुल पूर्ण झाले
- २) तेरीज पत्रकानुसार नफा तोटा विवरणाचे आकडे खालील प्रमाणे आहेत

मागील वर्षाचे अधिक्य	₹ १०००
चालू वर्षाचा शुध्द नफा	₹ १९,०००
एकूण	२०,०००

३) संचालक मंडळानी सामान्य भागावर २०% प्रस्तावित लाभांश केला. (अतिरिम लांभांश धरून)

४) सामान्य निधीला ₹ ७,००० वर्ग करावा.

५) विविध ऋणको यातील ₹ २,००० सहामहिन्यापेक्षा जास्त कालावधीसाठी देय आहेत.

वरील सर्व माहिती आणि तेरीज पत्रक विचारात घेऊन ३१ मार्च २०१६ रोजीचा कंपनी कायद्यातील सुधारीत परिशिष्ट VI नुसार साक्षी लि कंपनीचा उभ्या रकान्यातील ताळेबंद तयार करा.

१०

५. खालील व्यवहारांच्या नोंदी कंपनीच्या रोजकीर्दिमध्ये करा.
- १) २०,००० १०% कर्जरोखे ₹१०० प्रमाणे सममुल्यावर विक्रीस काढले आणि १०% अधिभार देऊन परतफेड केले जातील.
 - २) १६,००० ११% कर्जरोखे प्रत्येकी ५ अधिभाराने विक्रीला काढले आणि हे कर्जरोखे फर्निचर खरेदीसाठी देण्यात आले (फर्निचर मुल्य ₹१६,८०,०००)
 - ३) १२,०००, १२% कर्जरोखे प्रत्येकी ₹१०० प्रमाणे १०% कसर देऊन विक्रीला काढले आणि ५% अधिभाराने परतफेड केली जाईल.
 - ४) २४,००० ११ कर्जरोखे प्रत्येकी ₹१०० प्रमाणे १०% अधिभाराने विक्रीस काढले आणि ५% अधिभार देऊन परत केले जातील.

६. ३१ मार्च २०१६ रोजीचा उत्तम लि. कंपनीचा ताळेबंद पुढीलप्रमाणे आहे.

देयता	(₹)	मालमत्ता	(₹)
भाग भांडवल प्रत्येकी ₹१० चे पूर्णदत्त १३,०००, ७% विमोचित अग्रहक्क भाग	१,३०,०००	स्थिर मालमत्ता	६,९२,०००
४,५०० सामान्य भाग प्रत्येकी ₹ १०० पूर्णदत्त भाग	४,५०,०००	बँकेतील शिल्लक	९५,०००
भाग अधिभार	२०,०००		
नफा तोटा खाते	९२,०००		
विविध धनको	९५,०००		
एकूण	७,८७,०००	एकूण	७,८७,०००

९ एप्रिल २०१६ या तारखेला कंपनीने अग्रहक्क भागांचे ७½% अधिमुल्याने विमोचन करण्याचे ठरविले आहे.

- १) कंपनीच्या निधीचा वापर करावा परंतु नफा तोटा खात्यामध्ये ₹२०,००० शिल्लक राखावी.
- २) कंपनी कायदयानुसार उपलब्ध निधिचा उपयोग करून राहिलेल्या निधीसाठी लागणारे भाग विक्रीस काढावेत. विक्रीला काढलेल्या समभागावरील पूर्ण रक्कम प्राप्त झाली.

वरील माहितीवरून

उत्तम लि. कंपनीच्या रोजकीर्दिमध्ये नोंदी करा.

७. ३१ मार्च २०१५ रोजीच्या मेसर्स देवरुखकर लि. चा ताळेबंद पुढील प्रमाणे आहे.

देयता	(₹)	मालमत्ता	(₹)
प्रत्येक ₹ १०० चे ८०० सामान्य भाग	८०,०००	स्थिर मालमत्ता	२,४०,०००
प्रत्येक ₹ १०० चे पूर्णवत ४०० ९% विमोचन अग्रहक्क भाग	४०,०००	गुंतवणुक	१७,६००
भांडवल परत निधी	८,०००	मालसाठा	२८,०००
भाग अधिभार	६,४००	ऋणको	२८,०००
सामान्य गंगाजळी	१६,०००	बँक शिल्लक	८,०००
नफा तोटा खाते	८,०००		
११% कर्जरोखे	८०,०००		
विविध धनको	८३,०००		
	३,२१,६००		३,२१,६००

कायद्यानुसार शक्य तितक्या समभागांची महत्तम किंमतीतील पुर्नखरेदी करण्याचे ठरविले आहे निधीची कमतरता भासल्यास बँक ओव्हर ड्राफ्टची व्यवस्था करता येईल. नफा तोटा खात्याचा किमान वापर करावा वरील माहितीवरून कंपनीच्या रोजकिर्दीत सर्व नोंदी करा.

८. १ जुलै २०१४ रोजी आनंद लि ने फ्लेमिंगो लि कंपनीकडून २,४०,००० अमेरिकन डॉलर चा माल आयात केला त्यावेळी विनिमय दर प्रति डॉलर ₹ ६० होता. या व्यवहाराची रक्कम कंपनीने खालील हफ्यामध्ये परतफेड केली आहे.

दिनांक	हफतांची डॉलरमधील रक्कम	विनिमय दर प्रति डॉलर (₹)
११.०७.२०१४	६०,०००	६०
३१.१०.२०१४	८०,०००	६२
०१.०१.२०१५	७०,०००	५९
३१.०५.२०१५	३०.०००	६२

कंपनीची दरवर्षी ३१ मार्चला खाती बंद केली जातात. ३१ मार्च, २०१५ रोजी विनिमय दर प्रति डॉलर ₹ ६४ होता. आनंद लि. पुस्तकात ३१ मार्च, २०१५ अखेरच्या रोजकिर्दीच्या नोंदी करा आणि त्याच तारखेला विदेशी विनिमय बदल खाते तयार करा.

१२

९. १ जानेवारी, २०१४ पासूनचा करण ब्रदर्स या फर्मचा व्यापार अमर लि. ने खरेदी केला. कंपनीची नोंदणी १ ऑगस्ट, २०१४ रोजी झाली. ३१ डिसेंबर, २०१४ रोजी संपणाच्या वर्षाकरीता नफातोटा विवरण पत्रक खालीलप्रमाणे आहे.

तपशील	₹	₹
ढोबळ नफा -		७५,६०,०००
वजा खर्च -		
वेतन	१४,४०,०००	
भाडे आणि विमा	१०,८०,०००	
छपाई	५,७६,०००	
अंकेक्षण फी	१,८०,०००	
संचालक फी	१,४४,०००	
बाह्य वाहतुक खर्च	५,४०,०००	
जाहिरात	३,७८,०००	
वीज खर्च	४,३२,०००	
विक्रीवरील कमिशन	६,४८,०००	
कर्जरोखावरील व्याज	१,६८,०००	
घसारा	२,५२,०००	
खरेदी किमतीवरील व्याज	१,६२,०००	६०,००,०००
निव्वळ नफा		१५,६०,०००

अतिरिक्त माहिती-

- १) एप्रिल, मे, जून, ऑक्टोबर, नोव्हेंबर आणि डिसेंबर, २०१४ ह्या प्रत्येक महिन्यातील विक्री जानेवारी, फेब्रुवारी, मार्च, जुलै, ऑगस्ट, सप्टेंबर, २०१४ च्या प्रत्येक महिन्यातील विक्रच्या दुप्पट आहे.
- २) अमर लि. ने खरेदी किंमत मोबदला १ ऑक्टोबर, २०१४ रोजी दिला.
- ३) अंकेक्षण फी संपूर्ण वर्षासाठी आहे.
३१ डिसेंबर, २०१४ रोजी संपणाच्या वर्षासाठी नोंदणीपूर्व आणि नोंदणी नंतरचा नफा दर्शविण्यासाठी नफा तोटा पत्रक तयार करा.
